

Hydnotrya michaelis

Barrtryffel

Storsvampar, Sporsäcksvampar

Klass: *Pezizomycetes*, **Ordning:** *Pezizales* (skålsvampar), **Familj:** *Discinaceae*, **Släkte:** *Hydnotrya* (vecktryfflar), **Art:** *Hydnotrya michaelis* - barrtryffel (E.Fisch.) Trappe **Synonymer:** *Hydnotrya michaëlis* (E.Fisch.) Trappe, *Geopora michaelis* E.Fisch., *Hydnotryopsis michaelis* (E.Fisch.) Soehner, *Geoporella michaelis* (E.Fisch.) Soehner, *Gyrocratera ploettneriana* Henn., *Hydnotrya ploettneriana* (Henn.) Hawker

Kännetecken

Barrtryffel är en sporsäcksvamp tillhörande gruppen skålsvampar. Fruktkroppen är som ung skålformad men får sedan en oregelbunden form med breda veck, fåror och lober. Den blir upp till 2 cm bred men är i de flesta fall betydligt mindre. Från andra håll har fruktkroppar upp till 8 cm rapporterats. Den är gulbrun till rödbrun och har en spröd konsistens. I genomskärning är den oregelbundet ihålig och insidan är gulvit. Sporerne är brett elliptiska, stora och har en rödbrun yta av oregelbundna vårtor, blåsor och lister. Mogna exemplar har en stark, stickande doft. *H. tulasnei* har rundare sporer, en mer kompakt fruktkropp och en sötaktig doft.

Utbredning och status

Barrtryffel är påträffad i Sverige från Uppland och norrut. Övriga europeiska fynd visar dock att arten också kan växa i sydligare områden varför den också bör kunna anträffas i de södra delarna av landet. Från Norge föreligger ett fynd, liksom från Danmark. Den utomskandinaviska utbredningen är koncentrerad till Mellaneuropas bergstrakter men det finns också fynd från Lettland, Holland och England. Den är också känd från två lokaler i Nordamerika. Den är rödlistad i Danmark, Polen och Tyskland.

Ekologi

Barrtryffel växer i Sverige nere i tjock barrförna under gran. Den är också påträffad i barrförna under douglasgran, contortatall och ädelgran. Ett fynd har gjorts i kanten av en myrstack. Skogen på de svenska växtplatserna har varit mogen eller överårig granskog, ibland med inslag av björk. Marken har varit torr och väl-dränerad men troligen när grundvattnet åtminstone tidvis upp i markens övre lager. Vanliga fyndplatser är basen av sluttningar, myrkanter och svackor i terrängen. På varje lokal finns bara ett fåtal fruktkroppar inom ett litet område. Svampen lever troligen av att sönderdela förnan den växer i.

Hot

Det är troligt att artens växtplats förstörs vid en kalavverkning. Arten kan också vara känslig mot gallring och mot de markförändringar som orsakas av skogsmaskiner, liksom av markavvattning.

Åtgärder

Samtliga kända växtplatser måste skyddas mot kalavverkning och markavvattning. Arten bör eftersökas i fjällnära barrskogsområden, i första hand inom föreslagna eller redan skyddade områden. En sådan inventering bör ge underlag för mer preciserade skötselåtgärder.

Övrigt

Utländska namn – NO: Groptrøffel.

Litteratur

Kers, L.E. 1989. Barrtryffel, *Hydnotrya michaelis*, i Sverige. *Svensk Bot. Tidskr.* 83: 315–322.
Vesterholt, J. (red.) Usædvanlige danske svampefund. *Svampe* 22: 5.

Författare

Karl-Henrik Larsson 1997.